

INDICADORS SOCIOECONÒMICS I LABORALS

Abril 2021

Número 158

Indicadors de conjuntura econòmica

Índex de preus de consum, de preus industrials i de producció industrial

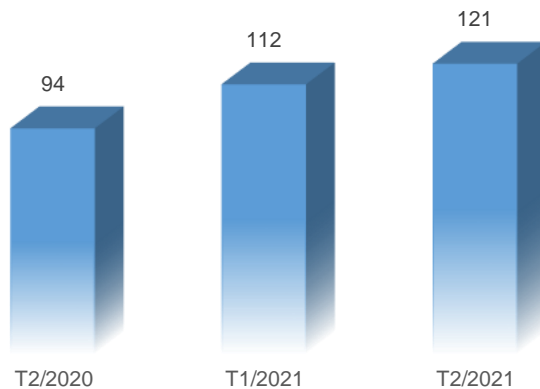
Indicadors	Variació mensual (%)	Variació interanual (%)
Índex de preus de consum ¹	0,9	1,3
Índex de preus industrials ¹	1,9	4,1
Índex de producció industrial	-	-1,6 ²

Font: Idescat.

1) Darrera dada: març 2021.

2) Variació interanual de la mitjana anual dels dos primers mesos de l'any (2020-2021), corregit d'efectes de calendari (dades provisionals).

Índex de confiança empresarial harmonitzat (ICEH)

Unitats: saldo de respostes (diferència entre percentatges de resposta "Alça" i "Baixa").

Font: Idescat.

Aquest darrer mes de març els preus de consum han augmentat el 0,9% i la variació interanual s'ha situat en l'1,3%. En aquest mateix mes de març, els preus industrials van augmentar l'1,9% mensual. Això ha accelerat el creixement dels preus industrials fins al 4,1% interanual. La producció industrial dels dos primers mesos de l'any 2021 ha estat encara l'1,6% més baixa que la del mateix període de l'any anterior. Les darreres dades de confiança empresarial mostren tanmateix una situació millor de cara al segon trimestre d'enguany, atès que recullen un saldo més alt que en el primer trimestre i també més alt que el del segon trimestre del 2020.

Indicadors de mercat de treball

Atur registrat, contractes i afiliació

CATALUNYA Març 2021

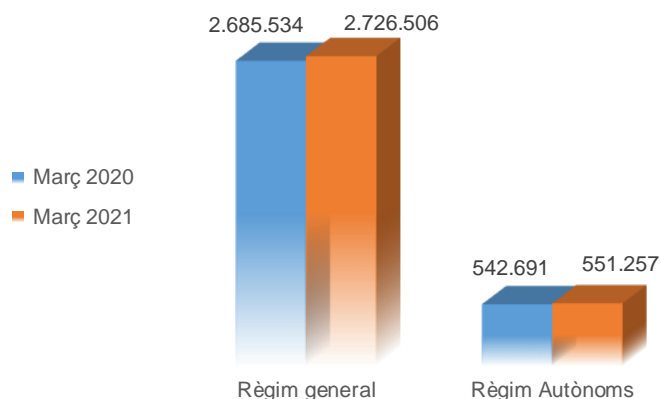
Indicadors	Nombre	Variació interanual (%)
Atur registrat¹	505.900	21,3
Homes	228.002	24,1
Dones	277.898	19,1
Contractes indefinits¹	36.659	21,1
Homes	19.750	18,7
Dones	16.909	23,9
Contractes temporals¹	162.160	6,9
Homes	82.841	6,4
Dones	79.319	7,4
Afiliació. Total Sistema²	3.360.920	1,5

1) Font: Observatori del Treball i Model Productiu. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

2) Font: Seguretat Social. Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

Afiliació a la Seguretat Social

CATALUNYA 2020-2021

Unitats: nombre de persones.

Font: Seguretat Social. Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

Al mes de març¹ l'afiliació a la Seguretat Social ha augmentat un 1,5% respecte al mes de març de l'any anterior. En el mateix període els treballadors afiliats al règim general² han tingut un increment de l'1,5% i els treballadors afiliats al règim especial d'autònoms³ han tingut un augment de l'1'6%.

1) Afiliats en alta el darrer dia de mes.

2) Exclosos del règim general el Sistema Especial Agrari i el Sistema Especial de Treballadors de la Llar.

3) Inclòs el Sistema Especial per a Treballadors per Compte Propi Agraris -SETA-.

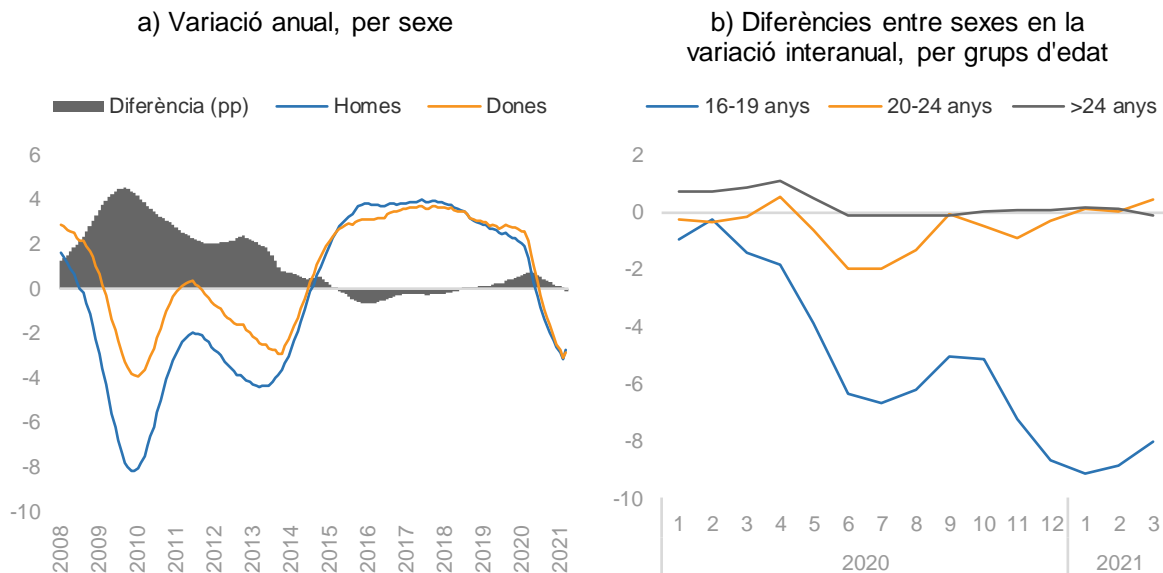
LES DONES JOVES I EL MERCAT DE TREBALL DURANT LA PANDÈMIA

Les mesures per frenar la destrucció de llocs de treball durant la pandèmia han funcionat relativament bé per a la població ocupada en llocs de treball estables (amb contracte indefinit, a jornada completa, etc.). En canvi, entre la població ocupada en treballs més precaris (amb contracte temporal, jornada a temps parcial, etc.) la pèrdua de llocs de treball ha estat més intensa. Així mateix, aquells que s'haurien d'haver incorporat al mercat de treball, o que hi tornaven després d'un període d'inactivitat, se l'han trobat tancat o amb taxes de rotació molt més baixes de l'habitual els últims anys. Entre aquests últims, destaca la població jove, ocupada en llocs de treball precaris abans de la pandèmia o que havien de transitar de la inactivitat a l'activitat quan va esclatar la crisi. A continuació s'estudia el comportament d'aquest grup d'edat durant l'últim any des d'una perspectiva de gènere.

Des de la incorporació generalitzada de les dones al mercat de treball, la situació d'aquestes ha millorat, però segueix sent desfavorable en relació amb la dels homes. Així, les taxes d'activitat i d'ocupació de les dones segueixen sent més baixes que les dels homes, la taxa de treball a temps parcial més alta, existeix una bretxa salarial, uns sostres de vidre i diferències tant pel que fa a la composició sectorial on treballen, com pel que fa a les càrregues en tasques reproductives en l'àmbit domèstic o familiar.

La gran recessió de 2008 va afectar principalment les persones joves, les de nacionalitat estrangera i els homes, amb pèrdues de llocs de treball concentrades en sectors masculinitzats com la construcció o la indústria. En aquest context, les taxes d'activitat i d'ocupació de dones i homes van convergir durant el període recessiu. Aquesta convergència, però, es va frenar durant la fase expansiva del cicle, amb diferències que es van mantenir més o menys estables entre 2014 i 2019.

L'afiliació a Catalunya, per gèneres i grups d'edat. Catalunya, 2008-2021

Unitats: percentatges i punts percentuals.

Font: elaboració pròpia a partir de la Seguretat Social.

La crisi actual també està afectant a la població jove i la de nacionalitat estrangera, però, a diferència del 2008 i contràriament al que es podria pensar, aquesta no sembla haver generat diferències de gènere significatives al mercat de treball, amb pèrdues d'afiliació o ocupació similars entre homes i dones, com es pot veure al gràfic. En aquest sentit, l'ús dels ERTO tampoc sembla tenir un patró de gènere definit, amb un 50,0% dels treballadors/res en aquesta situació de cada sexe des de l'inici de la pandèmia. Ara bé, si s'analitza la variació de l'afiliació per grups d'edat i gènere amb dades de la Seguretat Social, s'observa una diferència important entre la població més jove (de 16 a 19 anys), que no es produeix a la resta de grups d'edat. Així, el nombre de dones afiliades de 16 a 19 anys va retrocedir un 37,2% entre desembre de 2019 i desembre de 2020. En canvi, entre els homes de la mateixa edat la disminució va ser del 28,5% (8,7 punts percentuals menys). Aquesta diferència es va començar a gestar durant la fase final del confinament domiciliari (maig i juny), es va estabilitzar a l'estiu, va retrocedir al setembre i l'octubre i va tornar a créixer al novembre i desembre, coincidint amb les restriccions a l'activitat de la segona onada de la pandèmia per COVID-19.

Quelcom similar s'observa quan s'estudia la variació en la contractació entre 2019 i 2020. Així, si pel conjunt de la població les diferències entre dones i homes són mínimes (amb un descens anual de la contractació del 33,9% i del 32,3%, respectivament), per grups d'edat la cosa canvia. Així, el nombre de contractes firmats ha retrocedit més entre la població de 16 a 19 anys (-47,6%) que pel conjunt de la població, però ho ha fet més entre les dones (-51,0%) que entre els homes (-44,3%) d'aquesta franja d'edat.

Una explicació de les diferències en l'evolució de l'afiliació entre dones i homes de 16 a 19 anys podria ser la composició sectorial de l'ocupació. Malauradament, no es disposa de dades desagregades d'afiliació per gènere, grup d'edat i sector d'activitat. Així, utilitzant dades d'afiliació de l'últim dia de cada trimestre per divisions d'activitat i gènere que proporciona Idescat, s'observa que cinc divisions d'activitat expliquen al voltant del 61,0% de la pèrdua d'afiliació pel conjunt de la població entre 2019 i 2020. Per gèneres, aquestes representen el 74,7% de la variació de l'afiliació les dones i el 48,9% de la dels homes. Aquesta diferència es concentra al comerç al detall i, en menor mesura, als serveis d'allotjament i les activitats de les llars que donen ocupació al personal domèstic, amb més impacte entre les dones. En canvi, amb prou feines hi ha diferències als serveis de menjar i begudes o a les activitats relacionades amb l'ocupació, activitats on l'afiliació també s'ha reduït molt, però ho ha fet de forma similar entre homes i dones. Per grups d'edat, és el comerç al detall el que explica les diferències entre el grup més jove i la resta, tot i que en aquest cas es tracta de menors de 30 anys, cosa que en complica la interpretació.

Fent el mateix exercici amb la contractació, utilitzant dades de l'Observatori del treball i model productiu, tres divisions d'activitat concentren gairebé el 40,0% de la reducció de contractes firmats: 36,1% en el cas dels homes i 42,7% en el cas de les dones. Aquestes divisions d'activitat són els serveis de menjar i begudes (20,2%), els serveis d'allotjament (12,0%) i el comerç al detall, excloent-hi vehicles de motor i motocicletes (7,1%). Les diferències entre homes i dones es concentren al comerç al detall, amb el 3,5% del contractes perduts entre 2019 i 2020 en el cas dels homes i el 10,8% en el cas de les dones. Si, enlloc d'estudiar la composició sectorial dels contractes per gènere, es fa per grups d'edat, la reducció dels contractes de les tres divisions d'activitat mencionades anteriorment representa el 50,2% del total de contractes perduts entre la població de 16 a 19 anys (vora 10,0 punts percentual més que pel conjunt de la població). D'entre aquestes tres, i per la població de 16 a 19 anys, els serveis de menjar i begudes (26,3%) i el comerç al detall (17,2%) expliquen una part molt més important de la caiguda en la contractació que pel conjunt de la població. En canvi, la baixada de la contractació als serveis d'allotjament explica una part més petita del descens en la contractació (6,8%) entre els menors de 20 anys.

És a dir, si la població més jove ha estat de les més afectades en l'àmbit laboral per la pandèmia i les restriccions a l'activitat per contenir-la, dins d'aquesta les dones han estat les més perjudicades. Probablement, aquesta situació s'expliqui pel mal comportament del comerç al detall, una activitat més feminitzada i jove que la resta i molt afectada per les restriccions derivades de la COVID-19.

Trobareu més informació a la nostra pàgina web. Consulteu-la!